

Marie Helén Nesøen

Mord og demokratisk styreform: en tverrnasjonal undersøkelse

Hva slags type demokrati(er) er best egnet til å forebygge mord?

Bacheloroppgave i Statsvitenskap

Veileder: Indra de Soysa

Mai 2020

Marie Helén Nesøen

Mord og demokratisk styreform: en tverrnasjonal undersøkelse

Hva slags type demokrati(er) er best egnet til å forebygge mord?

Bacheloroppgave i Statsvitenskap
Veileder: Indra de Soysa
Mai 2020

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap
Institutt for sosiologi og statsvitenskap

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

Sammendrag

Denne teksten argumenter for at den demokratiske styreformen egalitærisme reduserer mordraten, mens at liberalisme ikke gjør det. Det støttes oppunder av Karstedt, som mener at egalitærisme som verdi og struktur er essensielt for forebygging av mord. Ulike teorier presenteres, og det blir redegjort for to tverrnasjonale regresjonsanalyser. Den første inkluderer både utviklede land og utviklingsland. I den andre derimot er det kun utviklingsland, fordi resultatene fra regresjonsanalyse 1 viser til at antall land går ned når den avhengige variabelen, mord ved organisert kriminalitet, er medregnet. Begge regresjonene resulterer i at egalitært demokrati ikke reduserer mordraten målt opp mot mord per 100.000 mennesker, men gjør det når den avhengige variabelen er mord som et resultat av organisert kriminalitet. Liberalt demokrati er statistisk signifikant til hver av de avhengige variablene og reduserer mord.

Innholdsfortegnelse

1.0	Innledning	1
2.0	Teori.....	2
2.1	Begrepsredegjørelse.....	2
2.2	Argumenter for demokrati	2
2.3	Den økonomiske faktoren.....	3
2.4	Institusjonelle teorier	4
2.5	Forskningsspørsmål	5
3.0	Data og metode	6
3.1	Datautvalg.....	6
3.1.1	Avhengig variabel	7
3.1.2	Uavhengige variabler	7
4.0	Analyse	9
4.1	Regresjonsanalyse del 1.....	10
4.2	Regresjonsanalyse del 2.....	14
4.3	Demokratiets funksjon, satt i lys av mord	17
5.0	Avslutning	20
6.0	Litteraturliste.....	22
7.0	Appendiks	25

1.0 Innledning

Fra 1993 til 2017 har antall drap i verden sakte avtatt (UNODC, 2019a, s. 20). De fleste drapene utspilles ikke i væpnede konflikter, riktignok utgjorde konflikter kun et av ti drap i 2015, de øvrige er f.eks. relatert til organisert kriminalitet (Geneva Declaration, u.å.). De fleste drapsofrene er menn, men kvinner representerer ca. 64% av drapsofrene som er familie og/eller partner relatert (UNODC, 2019b, s. 11). Dette problemet har fått betegnelsen «femicide» (UNODC, 2019b, s. 11). Forskning og teori angående mord viser til at det er en viss konsensus om at demokrati bidrar til lavere mordstatistikk (Karstedt, 2006, s. 62). Karstedt anser verdiene egalitarisme og individualisme som elementære for demokratiers forebygging av mord (Karstedt, 2006, s. 62). Det blir støttet oppunder av Stamatel sine resultater som hovedsakelig ser på Europa (Stamatel, 2016, s. 250). Nivette og Eisner har undersøkt om den demokratiske faktoren legitimitet korrelerer med mord (Nivette & Eisner, 2013, s. 3). De Forente Nasjoner (FN) antyder at vold og kriminalitet over hele verden reduserer utvikling (UNODC, 2019c, s. 15). Mord eller mellommenneskelig vold får ikke like mye oppmerksomhet som borgerkriger (de Soysa, u.å., s. 2). Mens borgerkriger har redusert siden slutten av den kalde krigen, kanskje på grunn av en økende grad av demokratier, er det ikke klart om demokrati også har redusert mellommenneskelig vold (UCDP, u.å.). Den demokratiske fredsteorien, for eksempel, hevder at demokrati pasifiserer samfunn på grunn av demokratiske verdier (Karstedt, 2015, s. 470). Forklarer disse verdiene også innenriksfred?

Selv om det eksisterer litteratur om drap og demokrati, er det fortsatt noen mangler og uløste problemer. Blant annet er USA et liberalt demokrati som har høy individualisme, men samtidig har de en større andel drap enn andre vestlige demokratier (Karstedt, 2015, s. 465). I Latin-Amerika har det blitt etablert legitime demokratier, likevel har de en av verdens høyeste morderater (de Soysa, u.å., s. 5). Det kan vise til at ikke alle typer demokrati klarer i like stor grad å forebygge mord. Dermed er det nødvendig med mer forskning på dette feltet. Hensikten med denne teksten, er å eventuelt finne ut hva slags type demokrati(er) som best klarer å forebygge mord. For å finne en løsning på problemet vil det bli brukt relevant teori, som institusjonell-anomie teori og teori på mord og demokrati, samt data hentet fra internasjonale aktører.

Denne teksten fortsetter som følger: i del 2 blir det teoretiske rammeverket presentert. Det inkluderer som nevnt institusjonell-anomie teori, i tillegg til generell teori og funn fra

teoretikere som Karstedt og Neumayer. Grunnleggende begreper innenfor forskning på demokrati og mord vil bli fremlagt. Deretter blir hypotesene redegjort for, som er essensielle for forståelsen av dataen. I del 3 presenteres datautvalget og metoden, som er kvantitativ, samt avgjørelser som har blitt tatt. I del 4 blir det redegjort for regresjonsanalysene, som komplementeres med en diskusjon rundt funnene. Da trekkes teorien inn for å belyse. I del 5 oppsummeres delene i en avslutning/konklusjon. Til slutt ligger litteraturliste og appendiks ved.

2.0 Teori

Teoridelen starter med redegjørelse av relevante begreper innenfor forskning på mord og demokrati. Videre blir teorier fra andre teoretikere lagt frem. Det inkluderer blant annet Karstedt sin artikkel om demokrati har noe å si for mord og Tuttle sin forskning på kriminalitet og institusjonell legitimitetsteori.

2.1 Begrepsredegjørelse

En demokratisk verdi som flere teoretikere mener å ha påvirkning på mordraten, er individualisme. Individualisme er et komplekst begrep og kan romme forskjellig, avhengig av hvilke omgivelser det skal belyse. I denne sammenheng blir Karstedt sin redegjørelse benyttet, fordi hun setter det på agendaen og forklarer det på en systematisk måte. Ifølge hun handler individualisme om den enkeltes persons autonomi og oppnåelse, samt at personer ikke må være knyttet til tradisjonelle bånd som familie og gruppe (Karstedt, 2015, s. 463). Et annet elementært begrep er politisk legitimitet. Nivette og Eisner benytter seg av forskjellige definisjoner i sin artikkel, men det er enkelte poenger som rommer de alle. De viser til at en stat er mer politisk legitim hvis innbyggernes synspunkter blir hørt, i form av rettferdiggjørelse og lovlighet fra statens utøving av politisk makt (Nivette & Eisner, 2013, s. 4). En viktig kritikk av denne definisjonen er at ikke alle innbyggernes meninger blir iverksatt, men da kommer f.eks. demokratiet inn og dermed er flertallet avgjørende.

2.2 Argumenter for demokrati

Hvilken styreform en stat har er med på å påvirke det politiske bildet og hvilke fremtidige retninger staten tar. I verden er det ulike styreformers og det er diskutert hvilken form som er mest «riktig». Karstedt viser til at styreformens autokrati, som f.eks. gjelder Vietnam, har lavere mordrate enn stater som beveger seg mot demokrati og stater som har en blandet styreform (statistikk fra 2005-2009) (Karstedt, 2015, s. 462 & 463). Det kan vise til at autokratier er stabile, men samtidig er det ikke sikkert at de rapporterer alle mord. Dermed kan informasjonen

være misvisende. Problemet med stater som er i en prosess mot demokrati, er at de har vært autokratiske og at dermed noe av den voldelige arven henger igjen (Karstedt, 2006, s. 54). Fullstendige demokratier skiller seg eksepsjonelt ut og har ca. halvparten så mange mord som autokratier (Karstedt, 2015, s. 462). Stamatel sin forskning viser også til at demokratier har lavere mordrate (Stamatel, 2016, s. 249). Både hennes og Karstedt sitt argument ligger hovedsakelig i de to verdiene individualisme og egalitarisme (Karstedt, 2006, s. 72; Stamatel, 2016, s. 249).

I tillegg til å være en verdi, er egalitarisme også en form for demokrati, der det er sterk omfordeling (de Soysa, u.å., s. 16). Det gjelder f.eks. de nordiske landene i Europa (heretter referert som Norden), ved at de er velferdsstater der alle får de samme godene gjennom statlig omfordeling (Lappi-Seppälä & Tonry, 2011, s. 5). For å ha lav mordrate holder det ikke med at stater har egalitære verdier, de må også ha egalitær struktur (Karstedt, 2006, s. 73). Når det gjelder liberale demokratier, konstaterer ikke Karstedt at de har høy mordrate, men hun indikerer at den styreformens må forholde seg til forskjeller i befolkningen og flertallets meninger og interesser (Karstedt, 2006, s. 57). Det kan ifølge henne være en forbindelse til voldelig kriminalitet (Karstedt, 2006, s. 57). Samtidig er det ulikheter i egalitære stater også, men historisk sett er det mer merkbart i liberale demokratier. Hennes forskning viser til at den viktigste demokratiske verdien er individualisme (Karstedt, 2006, s. 67). Som nevnt har USA høy individualisme, samt høy mordrate. Noe som antyder at individualisme og mordrate ikke er statistisk signifikant i alle tilfeller. Dermed kan det være nødvendig å se på andre faktorer som eventuelt spiller inn.

2.3 Den økonomiske faktoren

Flere teoretikere har sett på ulikhet, ofte økonomisk, som en av flere årsaker for mord. Neumayer henviser til Hagan og Peterson (1995) som tar for seg deprivasjonsteori (Neumayer, 2005, s. 101). Det går ut på at voldelig kriminalitet i stor grad kan forklares med økonomisk ulikhet (Neumayer, 2005, s. 101). Årsaken til det er at de fattige mangler grunnleggende menneskelige behov som leder til voldelig kriminalitet, ved at det er en måte å få utløp for sinne og frustrasjon (Neumayer, 2005, s. 101). Neumayer er kritisk til deprivasjonsteori og mener at det er for få bevis, dermed forsker han på det i en bredere grad (Neumayer, 2005, s. 101 & 110). Hans resultater konstaterer at økonomisk ulikhet ikke har like stor påvirkningskraft på voldelig kriminalitet som tidligere antatt (Neumayer, 2005, s. 110). Nyere forskning, fra blant annet de Soysa, understreker derimot at deprivasjonsteoriens perspektiv stemmer i stor skala (de Soysa, u.å., s. 9). Samtidig legger han til at andre komponenter som kultur, er nødvendig å

ha med for at det skal ha innvirkning (de Soysa, u.å., s. 9). Dette kan antyde at det er usikkert om mord og økonomisk ulikhet korrelerer, ved at både Neumayer og de Soysa ikke kan bekrefte det helt. I Norden er det lav variasjon av inntekt og de er egalitære demokratier med lav mordrate (Lappi-Seppälä & Tonry, 2011, s. 1). Dermed kan det være en påvirkningskraft, men samtidig kan det være én faktor av helheten.

2.4 Institusjonelle teorier

For å utgjøre et demokrati er det nødvendig med forskjellige komponenter og en av de er politisk legitimitet. Nivette og Eisner henviser til LaFree (1998) som mener at illegitime stater har høyere mordrate enn legitime (Nivette & Eisner, 2013, s. 3 & 4). De tar utgangspunkt i det utsagnet og fremlegger at manglende sosial kontroll, økende selvhjelp og ulikhet kan oppstå med manglende legitimitet og dermed lede til økende mordrate (Nivette & Eisner, 2013, s. 6-8). Forskningen deres resulterte i at ikke alle de faktorene samsvarer, men at politiske legitimitet som en egen komponent er statistisk signifikant med lav mordrate (Nivette & Eisner, 2013, s. 15). Tuttle tar legitimitet et steg lenger og presenterer institusjonell legitimitetsteori (Tuttle, 2017, s. 13).

ILT (institusjonell legitimitetsteori) contends that conflict, a ubiquitous aspect of human societies, is the basis of violent crime. Drawing on the theoretical work of Black (1983), violent crime is hypothesised to be the result of unilateral conflict resolution when law is "unavailable", as parties may have no other option but to utilise "self-help" to resolve grievances (Tuttle, 2017, s. 14).

Sitatet beskriver institusjonell legitimitetsteori og presenterer «konflikt» som et viktig aspekt. I internasjonal sammenheng er ikke væpnet konflikt det største problemet når det kommer til drap, det er nemlig mord (UNODC, 2019a, s. 1). Politisk konflikt derimot, som det er i Latin-Amerika, er en type konflikt som leder til mord (UNODC, 2019a, s. 41). Generelt er Latin-Amerika på vei mot demokrati, og noen stater er allerede etablerte demokratier (Karstedt, 2006, s. 54). Som nevnt har stater som er i en demokratisk overgang, såkalte semidemokratier, høy mordrate. Karstedt har tatt i bruk mangelperspektivet (deficiency perspective) for å beskrive dette fenomenet, som vil si at enkelte stater har demokratiske mangler som deretter leder til mord og voldeligkriminalitet (Karstedt, 2006, s. 54). I Latin-Amerika er en av de avgjørende manglene politisk legitimitet (UNODC, 2019a, s. 16 & 17). Det sammenfaller med Tuttle sine resultater, som konstaterer at stater med legitimitet har lavere mordrate (Tuttle, 2017, s. 21 & 22).

En annen institusjonell teori er institusjonell-anomie teori (Messner & Rosenfeld, 1997, s. 1393). Messner og Rosenfeld setter teorien i lys av avkommodifisering (decommodification)

av arbeid (Messner & Rosenfeld, 1997, s. 1393). Det vil si at innbyggerne i et land skal ha rett til offentlige ressurser og tjenester, slik at de kan være selvstendige fra markedet (Messner & Rosenfeld, 1997, s. 1395). Den betraktningen hører til marxisme og blant annet de sosialdemokratiske statene i Norden (Messner & Rosenfeld, 1997, s. 1395). For å sette det i perspektiv er USA et liberaldemokratisk land med lav avkommodifisering, mens Sverige har høy (NOU 2011:7, s. 46). Ved at det knyttes opp mot markedet tilhører det dermed økonomi, og Messner og Rosenfeld konstaterer at økonomisk ulikhet fører til høyere mordrate, samtidig er det viktig å understreke at deres data er fra 1980-tallet (Messner & Rosenfeld, 1997, s. 1394 & 1404). Høy grad av avkommodifisering kan lede til universell velferd i en stat, som igjen bringer med seg lavere mordrate (Messner & Rosenfeld, 1997, s. 1394). Messner og Rosenfeld bruker institusjonell-anomie teori for å få forklare sammenhengen mellom mord og avkommodifisering (Messner & Rosenfeld, 1997, s. 1394). Teorien baserer seg på at hvis statlige lover og normer, som rettferdighet og moral, ikke er til stede kan voldelig kriminalitet forekomme (Tuttle, 2017, s. 14). Med tanke på at teorien knyttes opp mot avkommodifisering av arbeid, er som nevnt faktoren økonomi nødvendig, og den leder til mord når økonomi har for stor plass i samfunnet, samt at den ikke er rettferdig fordelt (Messner & Rosenfeld, 1997, s. 1396). Messner og Rosenfeld sin forskning resulterte i at lav mordrate kan være en konsekvens av høy avkommodifisering ved bruk av institusjonell-anomie teori (Messner & Rosenfeld, 1997, s. 1404).

2.5 Forskningsspørsmål

Blant teoretikerne som er presentert i teksten er det en overensstemmelse når det kommer til spørsmålet om demokrati. Svaret er at demokratier er best egnet til å bevare en lav mordrate. Stater som er i en prosess mot demokrati, er ofte ustabile, noe som kan bringe med seg høyre mordrate og voldelig kriminalitet. Et godt eksempel på det er Latin-Amerika. Selv om demokratispørsmålet er besvart, er det fortsatt uenighet om hvilke faktorer og verdier som er med på å utgjøre forskjellen. Det eksisterer ulike former for demokrati. Ene og alene i den vestlige verdenen er det både liberale demokratier og sosialdemokratier. Verdien «individualisme» blir høyt verdsatt av både Karstedt og Stamatel som en avgjørende faktor. Samtidig korrelerer ikke alltid høy individualisme med lav mordrate, dermed er ikke det en sikker verdi.

Den faktoren som det muligens er størst usikkerhet rundt er økonomisk ulikhet. Neumayer avfeier deprivasjonsteorien, mens de Soysa konstaterer at lav variasjon av inntekt absolutt har en positiv virkning på mordrate. Messner og Rosenfeld sin bruk av institusjonell-anomie teori

støtter de Soysa sine resultater. De trekker inn at høy avkommodifisering er en essensiell faktor og at det blir verdsatt blant annet i Norden.

Politisk legitimitet derimot er en faktor som det er en bred enighet om. LaFree, Nivette & Eisner, Tuttle og for så vidt FN (UN) er enige om at det bidrar til mer stabilitet og mindre mord. Institusjonell legitimitetsteori presenterer at elementet konflikt er grunnlaget for mord og voldelig kriminalitet. Da er det hovedsakelig politisk konflikt som det er i Latin-Amerika som utgjør en negativ forskjell med tanke på mord, ikke væpnede konflikter.

Verdien egalitarisme er et viktig aspekt og kan være med på å forebygge mord, i særdeleshet om en stat i tillegg har egalitær struktur. Lappi-Seppälä og Tonry viser til at Norden er velferdsstater noe som sammenfaller med egalitarisme. Det kan betegnes som en form for demokrati. Angående liberale demokratier, kan ulikhet medføre voldelig kriminalitet. Som nevnt er det en konsensus om at demokrati er essensielt for å opprettholde lav mordrate, men hvilken type demokrati er best egnet? Hypotesene blir dermed:

H¹: Egalitære demokratier er med på å redusere mordraten

H²: Liberale demokratier reduserer ikke mordraten

3.0 Data og metode

I denne delen blir metoden og dataen presentert, samt forklart nærmere. Avgjørelsene som har blitt tatt underveis, og tekstens validitet og reliabilitet vil bli belyst.

3.1 Datautvalg

Forskningsmetoden er kvantitativ, som vil si at det blir benyttet en stor andel med data for å beskrive et fenomen (Ringdal, 2018, s. 24). Grunnen til at kvantitativ blir anvendt i denne teksten, er fordi at det ikke blir undersøkt ett spesifikt mord, men mord som et universelt fenomen. Da krever det en stor mengde med data, slik at statistikken får nok variasjon. Derfor benytter denne teksten en tverrnasjonal undersøkelse med omtrent 150 land representert. Tidsperioden er fra 1990-2017, ergo 28 år, og mordene for hvert år er med i beregningen. Årsaken til valg av tidsrom, er at året 1990 er et vendepunkt i verdenshistorien ved at den kalde krigen tok slutt omtrent da. Derfor er det essensielt å se på dataen etter, siden verden beveget seg inn i en ny epoke.

For å belyse problemstillingen: *hva slags type demokrati(er) er best egnet til å forebygge mord*, er det hentet datasett fra to ulike databaser. Den første er det svenske V-Dem som står for

variasjoner av demokrati (V-Dem, u.å.). De holder til på Universitetet i Gøteborg og samarbeider med internasjonale aktører (V-Dem, u.å.). Ved at de anses som en troverdig kilde, stoler jeg på at tallene stemmer. Den andre databasen er hentet fra The World Bank og deres World Development Indicators (WDI) (World Bank, 2018). De samler dataen fra anerkjente organisasjoner og institusjoner fra hele verden (World Bank, 2018).

3.1.1 Avhengig variabel

I regresjonene er det to avhengige variabler. Den første er mord per 100.000 mennesker fra WDI (World Bank, u.å.a). De bruker data hentet fra UN Office on Drugs and Crime's (UNODC), og beskriver mord som en handling der en person ulovlig myrder en annen (World Bank, u.å.a). Væpnede konflikter der flere personer ytrer vold mot andre, som f.eks. krig, er ikke med i beregningen (World Bank, u.å.a). Det er variabelen *homicides_total* som blir brukt, og den tar med alle mord begått av både menn og kvinner. Den er logget fordi fordelingen var skjev, navnet er nå *lnhomicides_total*.

Den andre avhengige variabelen bygger på *lnhomicides_total*, men er kodet om slik at kvinnelige mord ikke er med, med andre ord er variabelen total mord minus kvinne mord. Den viser ikke mord i hjemmet, som er mer typisk der kvinner er offeret. Ved at kvinner ikke er med i beregningen demonstrerer variabelen mord ved organisert kriminalitet, og navnet er *lnorghom*.

3.1.2 Uavhengige variabler

For å undersøke demokratier sin påvirkning, ble variablene om egalitære og liberale demokratier benyttet som er hentet fra V-dem. Deres beskrivelse av egalitære demokratier beror på at innbyggerne skal ha like rettigheter, tjenester og ressurser er likt fordelt og alle har lik rett til makt (Coppedge et al., 2020, s. 44). I tillegg er valgdemokrati med for å gjøre den mer gyldig (Coppedge et al., 2020, s. 44). Variabelen heter *v2x_egalDEM* og er på en skala fra 0 til 1, der minimum resultatet er 0,014 og maksimum er 0,887 (Coppedge et al., 2020, s. 44). Den andre variabelen som omhandler demokrati, er *v2x_libDEM*. V-dem sin redegjørelse av liberale demokratier er at individer sine rettigheter skal være beskyttet konstitusjonelt, samt at den utøvende makt skal kontrolleres med maktfordelingsprinsippet (Coppedge et al., 2020, s. 43). Skalaen er fra 0 til 1, minimum resultater er på 0,003 og maksimum på 0,891 (Coppedge et al., 2020, s. 43). Valgdemokrati er tatt i betraktning også i denne variabelen (Coppedge et al., 2020, s. 43).

Variabelen som omhandler økonomi er *gdppc*, den er hentet fra WDI. De benytter egen innsamlet data, samt fra OECD (World Bank, u.å.b). GDP står for bruttonasjonalprodukt (BNP)

og er målt i amerikanske dollar (World Bank, u.å.b). WDI definerer BNP som produsentenes økning i verdiskapning, uten produksjonskostnader (World Bank, u.å.b). Variabelen er logget fordi den var skjevt fordelt, dermed er de manglende verdiene generert. Navnet er gjort om til *lngdppc*.

For å demonstrere mords påvirkning globalt er den totale befolkningen i et land tatt med i betraktning, med andre ord land sine størrelser. Den variabelen heter *pop_total* og er kodet om til *lnpop_total*, den er i tillegg logget. De manglende verdiene er generert. Variabelen er hentet fra WDI, som har brukt data fra forskjellige internasjonale aktører, blant annet FN (World Bank, u.å.c). WDI sin redegjørelse av befolkning er at uavhengig av statsborgerskap eller ei, blir alle tatt med i den fullstendige tellingen til en stat (World Bank, u.å.c). For å få et annet perspektiv på befolkning er variabelen hvor urbanisert et land er, tatt med. Den er hentet fra WDI, som bruker egen data, samt fra FN (World Bank, u.å.d). Definisjonen beror på mennesker som bor i urbane områder, det motsatte er landlige steder (World Bank, u.å.d). Variabelen heter *urban_pop*, men er logget slik at den ikke er skjevt fordelt, og det er generert for manglende verdier. Dermed heter variabelen nå *lnurban_pop*.

3.2 Utfordringer og kvalitet

Teksten bygger på demokrati og mord, internasjonalt sett. Det er nettopp internasjonal politikk som er grunnlaget. Dermed er ikke andre faktorer, som psykologi, med i beregningen, noe som kunne forklart mord som et fenomen på et mikronivå. Grunnen til at egalitært demokrati og liberalt demokrati blir brukt for å belyse demokrati opp mot mord, er at det er to internasjonalt store former for demokrati. Som skiller seg fra hverandre med tanke på deres politiske omfang. Det kunne vært med flere typer demokratier, men på grunn av oppgavens omfang, er det en avgjørelse jeg måtte ta slik at teksten ikke blir for omfattende.

Teksten er som nevnt kvantitativ, som inkluderer kompliserte datasett som har blitt kodet om for å presentere en korrekt representasjon av demokrati og mord, samt de andre variablene. Teori har også blitt benyttet for å belyse problemstillingen og dataen. Teoridelen består av fagfelleverderte artikler, som dermed er akademisk godkjent, samt rapporter fra FN og en offentlig utredning fra Norge. Det er selvfølgelig diskutert om de valgte artiklene er de riktige, men etter å ha tenkt nøye gjennom fant jeg ut at de dekker relevante temaer. Antageligvis eksisterer det andre artikler som kunne blitt benyttet, men det er begrenset hva jeg kunne ta med. Med tanke på at artiklene i teksten er fagfelleverderte, stoler jeg på at de er troverdige. Angående analysen, består den av teoridelen og data. Det er noen nye kilder som er

presentert, men det er hovedsakelig rettet til demokratiets spredning. Grunnen til at det først blir presentert i analysen, er fordi det bygger videre på teorien og for at det ikke skal bli dobbelt opp med den samme informasjonen.

Angående tekstens reliabilitet, vil jeg si den er høy når det kommer til kildekritikk. Det er som nevnt fordi artiklene er fagfellevurderte, rapportene er fra FN som er en internasjonal anerkjent organisasjon og dataen er hentet fra WDI og V-dem som samler inn data fra internasjonale aktører. Det blir presentert to regresjonsanalyser, som gjør at både de avhengige og uavhengige variablene blir testet flere ganger. Likevel kan det ikke ventes at de uavhengige variablene vil oppnå de samme resultatene hver gang, ved at de blir målt opp mot forskjellige avhengige variabler, samt ulik sammenheng. Det kan ikke utelukkes at det er eventuelle målefeil i regresjonen, men den ble gjort nøye og det ble brukt samme måleinstrument. Ettersom noen av mine resultater ikke er de samme som enkelte av teoriene i det teoretiske rammeverket, kan det bety at reliabiliteten er svekket. Samtidig har ikke jeg brukt de eksakt samme variablene som de, ved at min forskning ser på andre aspekter enn kun demokrati som et enhetlig fenomen når det kommer til mord.

Med tanke på validitet, har ikke jeg samlet inn dataen fra bunnen av, det er hentet fra WDI og V-dem. Dermed er det jeg som måtte ta en avgjørelse om dataen måler det som den er ment til å gjøre. F.eks. variabelen egalitært demokrati, kan være vanskelig å konkretisere. V-dem har en de facto redegjørelse av variabelen, samt hva den måler, som passer overens med det teoretiske rammeverket. Det gjelder også for de andre variablene. Ut ifra det, vil jeg si at validiteten er høy, fordi det måler det det skal.

4.0 Analyse

Analysedelen består av regresjonsanalyse med dataen presentert i kapittel 3. Det utfylles med diskusjon som inkluderer teorien. Det er for å få et større helhetlig perspektiv for hvilken type demokrati som er best egnet til å forebygge mord. Samtidig er det essensielt å undersøke om det er andre faktorer enn demokrati som har innflytelse. Jeg gjør regresjonsanalyser med faste effekter som er robust mot heteroskedastisitet og seriell korrelasjon. Regresjon med faste effekter er også robust for å utelate skjevhet i variablene, og den brukes vanligvis for å vise årsakssammenheng fordi den estimerer variansen innen land og holder hele tverrsnitts variansen konstant. Selv om utelatte variabler ikke er et problem, kan omvendt årsakssammenheng fortsatt være et problem. Jeg logget alle mine uavhengige variabler innen 1 år for å minimere effekten av omvendt årsakssammenheng, men dette er fortsatt en svakhet for tolkning. Likevel kan vi

trygt tolke regresjonsresultatene som årsakssammenheng gitt at demokrati endrer seg mye saktere enn mordraten, som kan variere fra år til år ganske raskt. Dermed bør enhver assosiasjon gå fra den langsommere bevegelige faktoren til den raskere skiftende. Jeg har også multiplisert koeffisientene til de uavhengige variablene med deres standardavvik og dividert på standardavviket til de avhengige variablene. Det viser den omtrentlige prosenten for standardavviket for hver av de avhengige variablene.

4.1 Regresjonsanalyse del 1

Tabell 4.1.1 viser regresjonsanalyse for BNP, populasjon, urbanpopulasjon, egalitært demokrati og liberalt demokrati sin påvirkning på mord i verden per 100.000 mennesker, samt mord ved organisert kriminalitet. Det er både 150 og 112 land representert. Årsaken til det er fordi at ikke alle land rapporterer til World Bank hvilket kjønn det er. Dermed er det færre land når det kommer til mord ved organisert kriminalitet.

Tabell 4.1.1 Regresjonsanalyse for mord og mord ved organisert kriminalitet, 150/112 land

VARIABLES	(1)	(2)	(3)	(4)
	Inhomicides_total	Inhomicides_total	Inorghom	Inorghom
L.lngdppc income per capita (log)	-0.24*** (0.06)	-0.24*** (0.07)	-0.40*** (0.06)	-0.40*** (0.06)
L.lnpop_total population size (log)	0.41*** (0.07)	0.44*** (0.08)	0.87*** (0.15)	0.82*** (0.15)
L.lnurban_pop urban population share (log)	0.45*** (0.07)	0.46*** (0.08)	0.08 (0.18)	0.08 (0.19)
L.v2x_egaldem egalitarian democracy (V-dem)	0.05 (0.12)		-0.68*** (0.20)	
L.v2x_libdem liberal democracy (V-dem)		-0.11** (0.05)		-0.55*** (0.12)
Constant	0.00 (0.00)	0.00 (0.00)	-9.08*** (2.77)	-8.29*** (2.65)
Observations	2,901	2,896	1,652	1,652
Number of countries	150	150	112	112

Standard errors in parentheses

*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

x variables log 1 year

I kolonne 1 blir uavhengige variabler målt opp mot mord per 100.000. Resultatet viser at tre av fire variabler er statistisk signifikant, og i en sterk grad. Det gjelder ikke for *egalitært demokrati*, ved at p-verdien ikke har stjerner som betyr at den er over 0,05 og nullhypotesen kan dermed ikke forkastes (Ringdal, 2018, s. 330). Med andre ord bringer ikke egalitære demokratier med seg lavere eller høyere mordrate. Noe av grunnen til at variabelen ikke oppnår signifikans, er fordi standardfeilen er på 0,12, som er høyere enn koeffisienten som er henholdsvis 0,05. Flere teoretikere, som Karstedt, har fått motsatte resultater. Neumayer derimot som undersøkte økonomisk ulikhet opp mot mord, fant ut at det ikke korrelerer. Det kan trekkes en parallell fra hans forskning til egalitært demokrati, ved at det er lav varians av ulikhet, og økonomisk ulikhet i egalitære demokratier. Dermed konstateres resultatet i kolonne 1, hans forskning. Denne teksten bygger på at en spesifikk type demokrati er bedre egnet for å forebygge mord. Derfor blir det også redegjort for mord ved organisert kriminalitet som den andre avhengige variabelen, for å undersøke om egalitært kan oppnå signifikans. I tillegg blir variabelen liberalt demokrati undersøkt, for å se om hypotesen stemmer i den sammenhengen.

Med tanke på de tre andre uavhengige variablene som er statistisk signifikant, kan nullhypotesen forkastes siden p-verdien er under 0,05. Det gjelder for per capita, populasjon og urbanpopulasjon siden verdiene har tre stjerner og dermed er under 0,01. Koeffisienten til *per capita* er negativ som vil si at sterk og god økonomi er med på å redusere mord. Det sammenfaller med deprivasjonsteorien og de Soysa sine resultater. Samtidig er det viktig å huske på at de hovedsakelig undersøkte mord opp mot økonomisk ulikhet og ikke kun per capita, men hovedpoenget med økonomien sin påvirkning er det samme. Angående standardfeilen viker den en del vekk fra koeffisienten, som henviser til samplingsfordelingens spredning (Ringdal, 2018, s. 529). Ved at koeffisienten er -0,24 og standardfeilen er 0,06, stiger signifikansen siden standardfeilen er lavere. Med en hypotetisk standardavviksøking, kan mordraten reduseres med henholdsvis 37%, om inntektene øker. Variabelen får det samme resultatet i kolonne 2.

Koeffisienten for *populasjon* er positiv, som fremlegger at høy befolkningsrate leder til mer mord. Det kan muligens trekkes en parallell til USA, der det er høy mordrate, samt høy befolkning (World Bank, u.å.e). Samtidig er det ikke nødvendigvis sikkert at det er den riktige tilknytningen. Standardfeilen er i denne sammenhengen også lavere enn koeffisienten, som gjør at p-verdiene blir større. En standardavviksøkning kan hypotetisk sett, øke mordraten med 101% av standardavviket. Det er ikke merkelig, med tanke på at store befolkninger er vanskeligere å kontrollere. Populasjon har den høyeste prosentandelen i tabell 4.1.1 som vil si

at den variabelen har størst materiell effekt. Resultatet er over 100% i alle kolonnene. *Urbanpopulasjon* viser den samme tendensen som populasjon. Siden koeffisienten er positiv fører dermed populasjon i urbane områder til høyere mordrate. Standardfeilen er den samme som på populasjon, og fortsatt lavere enn koeffisienten. Derfor er signifikansnivået høyt. Variabelen har den samme tendensen som populasjon, angående standardavviksøkning. En økning kan hypotetisk føre til rundt 30% mer mord, som er likt i kolonne 2.

I kolonne 2 er egalitært demokrati byttet ut med liberalt demokrati, men de andre variablene er fortsatt med. I motsetning til kolonne 1, er alle variablene statistisk signifikant, men av litt ulik grad. Variabelen *liberalt demokrati* er statistisk signifikant, men p-verdien måler under 0,05, som er litt svakere enn de andre variablene i kolonne 2. Standardfeilen er 0,05 som er lavere enn den negative koeffisienten som er på henholdsvis -0,11. Det viser til at liberalisme er med på å redusere mord. Det strider imot min andre hypotese som er at liberale demokratier ikke reduserer mordraten. Hva som kan være årsaken er vanskelig å si, spesielt med tanke på at Messner og Rosenfeld sin institusjonell-anomie teori og avkommodifisering tilsier at liberale demokratier ikke skal medføre lavere mordrate. Ved at det hovedsakelig er et politisk rammeverk som sosialdemokratier forholder seg til. På den ene siden er USA et liberalt demokrati med mange mord, men på den andre siden er de én liberal stat av flere. Dermed kan det være flere stater med den samme styreform som de, men at de har lavere mordrate. Etter at koeffisienten og standardavvikene ble beregnet, er resultatet for variabelen 3%. Det betyr at ved å hypotetisk øke liberal styreform med et standardavvik reduseres mordraten med 3% av et standardavvik. Det viser til at liberale demokratier har påvirkningskraften til å minske mordraten, men prosentandelen er betraktelig lav og har dermed ikke en stor påvirkning.

Variabelen *per capita* har en negativ koeffisient og er signifikant, selv om liberalt demokrati er med. Standardfeilen er lavere enn koeffisienten. Variablene for *populasjon* og *urbanpopulasjon* er signifikante og har en positiv koeffisient, samt at standardfeilen er mindre enn koeffisienten.

I kolonne 3 er den avhengige variabelen som måler mord i verden per 100.000 mennesker, byttet ut med mord ved organisert kriminalitet. Det representative utvalget er som nevnt lavere, ved at ikke alle land rapporterer om det er kvinner eller menn som begår handlingen. Tre av fire av de uavhengige variablene er statistisk signifikante, og de har en p-verdi under 0,01. Koeffisienten til *egalitært demokrati* er negativ, som betyr at egalitære demokratier fører til mindre mord ved organisert kriminalitet. I tillegg er variabelen statistisk signifikant. En hypotetisk standardavviksøkning av egalitær styreform kan minske mordraten med 15% av et standardavvik. Som vil si at egalitærisme kan redusere mordraten som et resultat av organisert

kriminalitet. Lappi-Seppälä & Tonry viser til at denne formen for demokrati har lav mordrate, samt lite økonomisk ulikhet. Ved at per capita er statistisk signifikant i kolonne 3, kan det ha en sammenheng med resultatet for egalitært demokrati. Derimot er det ikke likt resultat i kolonne 1, der det blir knyttet opp mot mord per 100.000. Bindeleddet er dermed mord som et resultat av organisert kriminalitet. I det teoretiske rammeverket som er presentert, skulle i utgangspunktet egalitært demokrati korrelert med variabelen for mord, men ved at den gjør det for mord ved organisert kriminalitet stemmer noe av forskningen som blant annet er gjort av Karstedt. Det er viktig å presisere at hun undersøkte hovedsakelig mord og ikke mord som et resultat av organisert kriminalitet, men poenget med egalitært demokrati er det samme.

Variabelen *per capita* har fortsatt en negativ koeffisient og standardfeilen er lavere, samt at den er signifikant. Det viser til at uavhengige om den er målt opp mot mord per 100.000 eller mord ved organisert kriminalitet, leder sterk økonomi til mindre mord. Hypotetisk sett kan økning av inntekt med et standardavvik redusere morderaten med 55%, som er høyt med tanke på resultatene til de demokratiske variablene. I kolonne 4 er også resultatet 55%. *Populasjon* er fortsatt signifikant, med en positiv koeffisient. Det vil si at høy befolkning fører til høyere mordrate, når den avhengige variabelen er mord som et resultat av organisert kriminalitet.

Den variabelen som skiller seg ut er *urbanpopulasjon*, som ikke er statistisk signifikant lenger. Statistisk sett er noe av grunnlaget til det knyttet til at standardfeilen er høyere enn koeffisienten. Et spørsmål som er verdt å stille, er hvorfor befolkning i urbane områder ikke har noe å si for mord ved organisert kriminalitet? I utgangspunktet kan det være enkelt å anta at det vil føre med seg mer mord, fordi det er en overordnet antagelse om at organisert kriminalitet foregår i urbane områder. Likevel er det bare en gjetning, det krever mer forskning og teori for å ha et korrekt svar på det.

I kolonne 4 er variabelen *liberalt demokrati* mer statistisk signifikant, enn i kolonne 2. Det er fordi p-verdien er under 0,01 istedenfor 0,05. Koeffisienten er negativ, som vil si at liberale demokratier bidrar til lavere mordrate ved organisert kriminalitet. En standardavviksøkning for liberalisme kan redusere morderaten med 13% av et standardavvik, som er omtrent 4 ganger høyere enn i kolonne 2.

Variabelen *per capita* er fortsatt statistisk signifikant med en negativ koeffisient, selv om egalitært demokrati er byttet ut med liberalt demokrati. Variabelen *populasjon* har en positiv koeffisient og er signifikant. *Urbanpopulasjon* derimot har en standardfeil som er høyere enn koeffisienten, og er dermed ikke statistisk signifikant. Det viser til at uansett hvilken type

demokrati den er målt opp mot når det kommer til mord ved organisert kriminalitet, har ikke det noe å si siden at den ikke er signifikant uansett.

4.2 Regresjonsanalyse del 2

I tabell 4.2.1 vises regresjonsanalyse for BNP, populasjon, urbanpopulasjon, egalitært demokrati og liberalt demokrati sin påvirkning på mord i verden per 100.000 menneske, samt mord ved organisert kriminalitet. Det er, i motsetning til tabell 4.1.1, færre land med i alle kolonnene. Det er fordi regresjonsanalyse del 1, hadde en betraktelig nedgang av land når den avhengig variabelen mord ved organisert kriminalitet ble med i beregningen. Dermed er de utviklede landene i Nord-Amerika (utenom Mexico), Nord-Europa, Vest-Europa, noen land fra Sør-Europa, samt Japan, Australia og New Zealand ikke med i regresjonsanalyse del 2, fordi de rapporterer både menn og kvinner til WDI. Ved at de landene ikke er med i regresjonsanalysen, demonstrerer det utviklingsland sine påvirkninger på mord.

Tabell 4.2.1 Regresjonsanalyse for mord og mord ved organisert kriminalitet, i utviklingsland

VARIABLES	(1) lnhomicides_total	(2) lnhomicides_total	(3) lnorghom	(4) lnorghom
L.lngdppc income per capita (log)	-0.27*** (0.08)	-0.27*** (0.08)	-0.51*** (0.07)	-0.50*** (0.07)
L.lnpop_total population size (log)	0.40*** (0.09)	0.43*** (0.09)	0.79*** (0.17)	0.73*** (0.16)
L.lnurban_pop urban population share (log)	0.49*** (0.07)	0.50*** (0.08)	0.10 (0.23)	0.11 (0.23)
L.v2x_egaldem egalitarian democracy (V-dem)	0.04 (0.12)		-0.76*** (0.20)	
L.v2x_libdem liberal democracy (V-dem)		-0.13** (0.06)		-0.58*** (0.12)
Constant	-4.49** (1.83)	-4.92** (1.89)	0.00 (0.00)	0.00 (0.00)
Observations	2,270	2,265	1,145	1,145
Number of countries	127	127	89	89

Standard errors in parentheses

*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

x variables log 1 year

Det er 127 land representert i kolonne 1 og 2, mens det er 89 land i kolonne 3 og 4. Det viser til at når de utviklede landene ikke er med, er det fortsatt noen land med i beregningen når det kommer til mord ved organisert kriminalitet, men av betraktelig mindre omfang. Det er som nevnt fordi ikke alle land rapporterer til WDI angående hvilket kjønn.

Kolonne 1 har forholdsvis like resultater som den i tabell 4.1.1, noe som for så vidt gjelder alle kolonnene. Samtidig er det interessante resultater, ved at tabellene har ulik representasjon. *Egalitært demokrati* er ikke statistisk signifikant og har dermed ikke noe å si angående mord i utviklingsland. I det teoretiske rammeverket presenteres det at de nordiske landene har egalitært demokrati som styreform. De er utviklede land, kanskje er ikke variabelen signifikant i tabell 4.2.1, fordi den formen for demokrati ikke er representert i en stor grad i utviklingsland.

Per capita er statistisk signifikant og har en negativ koeffisient. Det vil si at i utviklingsland fører sterk økonomi til mindre mord. En mulig forklaring til det resultatet kan være deprivasjonsteorien. Etersom utviklingsland ikke alltid dekker grunnleggende menneskelige behov, kan det resultere i voldelig kriminalitet. Den grunnleggende faktoren til det er økonomisk ulikhet, ved at deprivasjonsteorien ifølge Neumayer er satt i sammenheng med økonomi. Hypotetisk standardavviksøkning av inntekt kan redusere mordraten med 41% av et standardavvik i utviklingsland, som er en høy prosentandel. Variabelen får det samme prosentresultatet i kolonne 2.

Variablene *populasjon* og *urbanpopulasjon* er også statistisk signifikant og har en positiv koeffisient. Populasjon er, likt som i tabell 4.1.1, den variabelen som har størst materiell effekt. Hypotetisk sett vil en økning av standardavviket i populasjon, føre til høyere mordrate med 98% av standardavviket. I de andre kolonnene er resultatet godt over 100%. Urbanpopulasjon, derimot, har en prosentandel på 32%, som er omtrent 3 ganger lavere enn populasjon. Ved at koeffisienten er positiv, bidrar hypotetisk en standardavviksøkning av urbanpopulasjon til mer mord med 32%. De resultatene viser til at høy befolkningsgrad og personer som bor i urbane strøk, leder til høyere mordrate. Statistikk fra WDI demonstrerer at utviklingsland har en sterk vekst med folk som flytter til urbane områder (World Bank, u.å.f). Dermed kan det være en forklaring til hvorfor variabelen urbanpopulasjon er positiv og signifikant. Samtidig kan det være andre mulige årsaker, men det er vanskelig å si med sikkerhet hva det kan være.

I kolonne 2, likt som i regresjonsanalyse del 1, er egalitært demokrati byttet ut med *liberalt demokrati*. P-verdien er under 0,05 og variabelen er dermed litt svakere enn de tre andre, men den er uansett signifikant. Koeffisienten er negativ, som betyr at liberale demokratier fører til

lavere mordrate i utviklingsland. Å hypotetisk øke liberal styreform med et standardavvik reduserer mord med 3% av et standardavvik i utviklingsland. Det er en lav prosentandel, som vil si at variabelen ikke har en betraktelig stor påvirkningskraft.

Per capita, populasjon og urbanpopulasjon er fortsatt statistisk signifikant. Variabelen *per capita* har en negativ koeffisient, mens variablene *populasjon* og *urbanpopulasjon* har en positiv koeffisient. Etter at koeffisienten og standardavviket er beregnet får *urbanpopulasjon* resultatet 33%. Det betyr at standardavviksøkning, øker mordraten med 33% av et standardavvik i utviklingsland.

I kolonne 3 er den avhengige variabelen *mord i verden per 100.000*, byttet ut med *mord ved organisert kriminalitet*. Variabelen *egalitært demokrati* har en negativ koeffisient og er statistisk signifikant, ergo fører en egalitær styreform til mindre mord i utviklingsland. Variabelen får resultatet 16%, etter at standardavviket og koeffisienten er beregnet. Det vil si at å hypotetisk øke egalitær styreform med et standardavvik reduserer mord ved organisert kriminalitet med 16% i utviklingsland. Det viser til at min første hypotese stemmer i denne sammenhengen. Ifølge Karstedt har stater som er i en prosess mot demokrati, høy mordrate. Det kan stemme for utviklingsland, ved at de komponerer og implementerer en styreform. Det er en mulighet for at den styreformen de velger er egalitært demokrati, ved at variabelen er signifikant. Samtidig kan ikke det bekreftes med sikkerhet, dermed er det også nødvendig å se på liberalt demokrati som uavhengig variabel.

Per capita og populasjon er statistisk signifikant. *Per capita* har fortsatt negativ koeffisient og hypotetisk sett kan en økning av standardavviket for variabelen, redusere mordraten med 71% av et standardavvik. Det er en betraktelig høyere prosentandel enn i kolonne 1 og 2, som var på forholdsvis 41%. Resultatet er omtrent 70% i kolonne 4. *Populasjon* har en positiv koeffisient. Variabelen *urbanpopulasjon* derimot, er ikke signifikant. Det er det samme resultatet som i tabell 4.1.1. Som nevnt har utviklingsland en tendens der flere flytter inn til urbane områder. Dermed er det nærmest absurd at den variabelen ikke korrelerer med mord ved organisert kriminalitet. Det kan være enkelt å anta at mord som er et resultat av organisert kriminalitet, hovedsakelig foregår i urbane strøk, men regresjonsanalysen viser at det ikke har noe sammenheng.

I kolonne 4 er *egalitært demokrati*, erstattet med *liberalt demokrati*. *Liberalt demokrati* har en negativ koeffisient, som vil si at den styreformen fører til mindre mord ved organisert kriminalitet i utviklingsland. Samtidig er variabelen statistisk signifikant. En

standardavviksøkning av variabelen kan redusere mordraten med 14% av et standardavvik for mordraten. Som er en økning fra kolonne 2, der prosentandelen var 3%. Både regresjon 1 og 2, viser til at type demokrati har mest å si når det er målt opp mot mord som et resultat av organisert kriminalitet.

Variabelen *per capita* har vært statistisk signifikant i begge regresjonsanalysene og er det i tillegg i denne kolonnen, samt at koeffisienten er negativ. Variabelen *populasjon* har vist den samme tendensen som per capita, bortsett fra at befolkningsgrad har en positiv koeffisient. På den andre siden er *urbanpopulasjon*, aldri statistisk signifikant når den er målt opp mot mord ved organisert kriminalitet. Det er vanskelig å si hva årsaken til det kan være, men det bør absolutt forskes mer på.

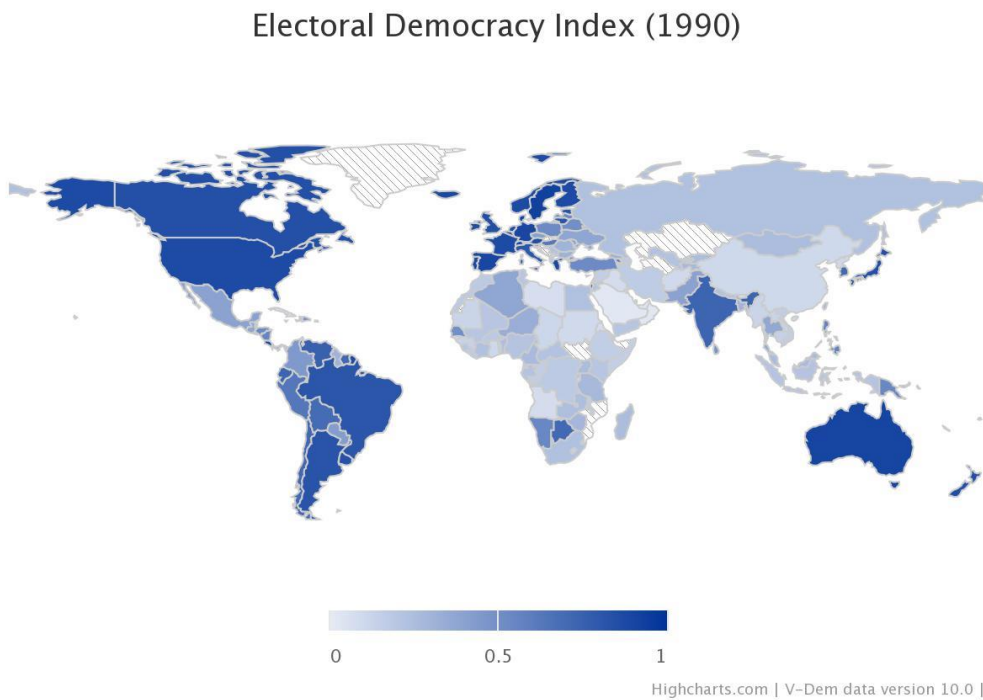
4.3 Demokratiets funksjon, satt i lys av mord

Resultatene fra regresjonsanalysene viser til at mine hypoteser ikke stemmer helt. Hypotese en anser at egalitære demokratier reduserer mordraten, men det gjør den kun målt opp mot mord ved organisert kriminalitet. Den andre hypotesen bedømmer at liberale demokratier ikke reduserer mordraten, noe den gjør målt opp mot begge de avhengige variablene i hver regresjonsanalyse. Med andre ord kan min første hypotese beholdes når mord ved organisert kriminalitet er inkludert. Den andre hypotesen kan forkastes. Ifølge Karstedt og Stamatel er det nødvendig med demokrati for å forebygge mord. Det er fordi det er den styreformen som over tid har realisert lavere mordrate. Dette kan vise til at demokratier etablerer et stabilt styre der voldelig kriminalitet ikke er like sentralt i mennesker sine liv, ved at de skiller seg betraktelig ut fra andre styreformer. Samtidig er det stater som ikke følger denne tendensen, f.eks. USA. Det er vanskelig å si hva den sannsynlige forklaringen for det kan være, men problemet kan avhenge av hvilke type demokrati de har. I det teoretiske rammeverket presenterer USA som et liberalt demokrati. Ifølge tabell 4.1.1 som inkluderer utviklede land, fører liberale demokratier til lavere mordrate. Dermed kan det være noe innad i USA som kan forklare denne tendensen. Det er nærmest en konsensus blant teoretikere om demokratiets essensielle funksjon med tanke på forebygging av mord. Likevel ser de ofte på demokrati som et helhetlig konsept, og ikke på dets ulike aspekter som visualiseres i ulike stater.

Det eksisterer demokratiske komponenter som gjør at stater styrker sikkerheten, ved at de tar ansvar for innbyggernes garanti for beskyttelse. Det er nemlig faktoren politisk legitimitet som er med på å avgjøre det. Om en stat håndterer sosial kontroll innenfor konstitusjonelle rammer, trenger ikke innbyggerne å anse selvhjelp som nødvendig for å opprette rettferdighet. Samtidig

eksisterer det alltid unntak, der mennesker ikke konsekvent handler etter lovens grenser. I Latin-Amerika er det ikke en stor representasjon av politisk legitimitet, men det er en generell oppblomstring av demokrati. Dermed kan det være essensielt å så på spredningen av demokrati i verden for å få en større forståelse av mords sin forklaringskraft.

Figur 4.3.1 Demokratiets representasjon i verden, 1990

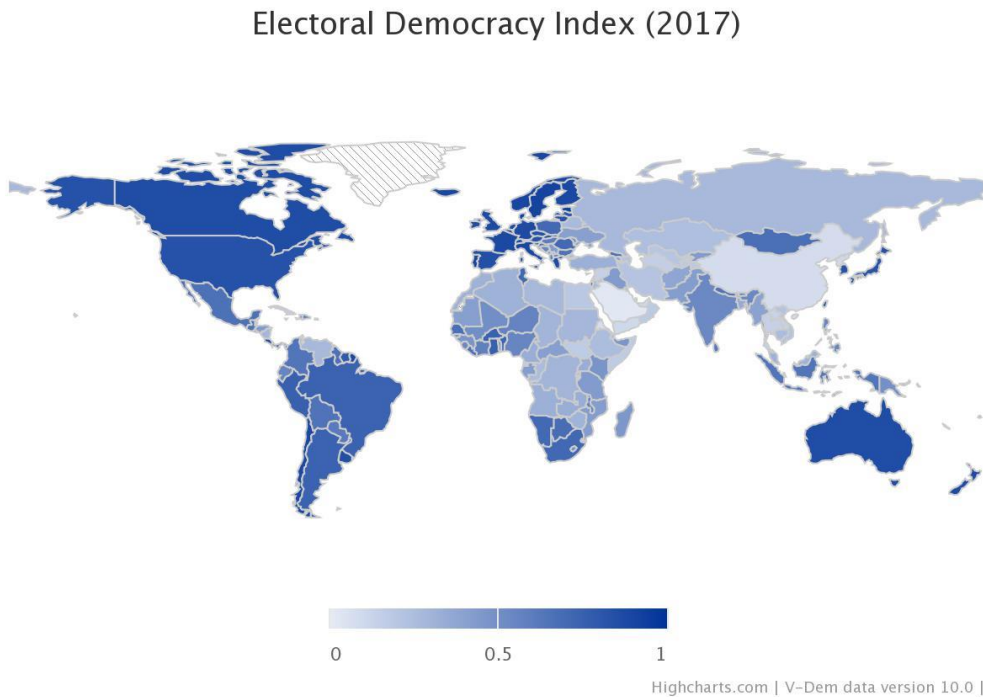

Figur 4.3.1. «Electoral Democracy Index (1990)», 2020, av V-Dem.

(<file:///C:/Users/marie/Downloads/chart.pdf>).

Figur 4.3.1 viser stater sin grad av valgdemokrati i 1990. Valgdemokrati, også benevnt som representativt demokrati, er en styreform der statens leder(e) velges gjennom legitime valg og det er en stor representasjon av innbyggere som har stemmerett (Coppedge et al., 2020, s. 42). Både liberale og egalitære demokratier, samt andre demokrati former, er beregnet i denne styreformen (Coppedge et al., 2020, s. 42). Prinsipper som f.eks. pressefrihet og ytringsfrihet er med i vurderingen (Coppedge et al., 2020, s. 42). Skalaen går fra 0 til 1, der høy representasjon av demokrati er nærme 1 (Coppedge et al., 2020, s. 42). I figur 4.3.1 vises dette gjennom en fargeskala, og jo mørkere blå en stat er, desto mer demokratisk er de. Det er hovedsakelig vest og nord i Europa, Nord-Amerika, en del land i Sør-Amerika, samt Oseania som har flest demokratier. Både Asia og Afrika har få, og det er dermed flere land som fremstilles i en lyseblå tone. For å kunne forstå spredningen av demokrati er det elementært å sammenligne med et annet år, figur 4.3.2 viser året 2017.

Figur 4.3.2 Demokratiets representasjon i verden, 2017

Figur 4.3.2. «Electoral Democracy Index (2017)», 2020, av V-Dem.

([file:///C:/Users/marie/Downloads/chart%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/marie/Downloads/chart%20(1).pdf)).

I figur 4.3.2 er det flere stater i verden som er mer demokratiske, blant annet i Øst-Europa og enkelte land i Asia og Afrika. Samtidig er det ikke en eksepsjonelt stor utvikling. Likevel er det viktig å huske på at demokratisering ikke skjer over natta, det er en prosess. I innledningen er det presentert at antall drap i verden har gått ned mellom 1993 og 2017, dermed kan det tenkes at det har en sammenheng med den økende graden av demokrati. På den andre siden derimot er det ikke væpnede konflikter, f.eks. krig som er størst representert når det kommer til drap. Det er nemlig andre årsaker som spiller inn, som viser til at mord er et problem selv om det er en økende demokratisk spredning. Problematikken ligger da nødvendigvis ikke i konflikt, men muligens den for så vidt svake demokratiske utviklingen.

5.0 Avslutning

Denne teksten startet med et teoretiske rammeverk, som redegjorde for relevante begreper. Videre ble elementære teorier fremlagt. Det inkluderer Karstedt sin forskning på demokrati og mord, Neumayer og økonomisk ulikhet, legitimitetsteorier og institusjonelle teorier. Det ble komplementert med dataen og analysen i kapitel 4, for å komme med en konklusjon på problemstillingen, som lyder som følger: *hva slags type demokrati(er) er best egnet til å forebygge mord?* Basert på teorien presenterte jeg to hypoteser konstruert fra problemstillingen.

H¹: Egalitære demokratier er med på å redusere mordraten

H²: Liberale demokratier reduserer ikke mordraten

Ifølge teorien kan demokratisk styreform redusere mord og pasifisere innenriksfred. Samtidig er det ulike former for demokrati. Stemmer hypotesene, med tanke på resultatene i regresjonsanalysene?

Egalitære demokratier reduserer aldri mordraten når den er målt opp mot mord per 100.000, noe som strider imot teorien. Når den er beregnet opp mot mord ved organisert kriminalitet er den signifikant i regresjonsanalyse 1 og 2. Begge gangene er p-verdien under 0,01, som er betraktelig sterkt. Med tanke på hypotesen skulle liberale demokratier i utgangspunkt ikke redusere mordraten, men begge regresjonsanalysene viser det motsatte. Målt opp mot mord per 100.000, er liberale demokratier den best egnet demokratiske styreform til å redusere mord. Opp mot mord ved organisert kriminalitet, er både egalitært og liberalt like sterke i form av p-verdien, men egalitære demokratier reduserer hypotetisk sett mordraten mer av et standardavvik.

Den variabelen som har størst materiell effekt er populasjon, det gjelder for begge regresjonene og alle kolonnene. Angående per capita, støtter den variabelen de Soysa sin forskning, og beviser at Neumayer sin teori om økonomisk ulikhet ikke stemmer. Urbanpopulasjon er kun signifikant målt opp mot mord per 100.000, og ikke mord ved organisert kriminalitet. Det er noe som bør forskes nærmere på, ved at befolkning i urbane områder ikke har noe å si for mord som et resultat av organisert kriminalitet.

Jeg konkluderer med at egalitære demokratier ikke alltid reduserer mordraten, kun når det er mord ved organisert kriminalitet. Liberale demokratier reduserer mordraten, målt opp mot begge de avhengige variablene. USA har liberalt demokrati, med en høy mordrate, og selv om det finnes forskning på det området bør det undersøkes nærmere. Mine resultater viser til at

tidligere forskning ikke alltid har rett, med tanke på mine variabler. Det er mulig at Karstedt har fått andre resultater for egalitært demokrati, ved at hun har brukt andre variabler enn meg, dermed er det ikke sikkert at hun tar helt feil. Det samme gjelder for Neumayer. Internasjonalt sett er mord et stort problem og av større omfang enn krig, med tanke på at i 2015 utgjorde konflikter kun et av ti drap. Det er ikke en stor demokratisk utvikling fra 1990 til 2017 og det kan være en mulig faktor for hvorfor mordraten er såpass omfattende. Dermed er spredning av demokrati essensielt for forebygging av mord, og forskere bør undersøke problematikken nærmere, samt at politikere bør sette det på den politiske agendaen.

6.0 Litteraturliste

Coppedge, M., Gerring, J., Knutsen, C. H., Lindberg, S. I., Toerell, J., Altman, D., ... Ziblatt, D. (2020). *V-Dem Codebook v10*. Hentet fra https://www.v-dem.net/media/filer_public/28/14/28140582-43d6-4940-948f-a2df84a31893/v-dem_codebook_v10.pdf

de Soysa, I. (forthcoming). Economic Governance, Political Legitimacy and Homicide Rates: Some Theory and Empirics, 1990-2017. *Journal of Peace Research*, 1-40. (TBA).

Geneva Declaration (u.å.). Geneva Declaration. Hentet 26. mars 2020 fra <http://www.genevadeclaration.org/>

Karstedt, S. (2006). Democracy, Values, and Violence: Paradoxes, Tensions, and Comparative Advantages of Liberal Inclusion. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 605(1), 50-81. Hentet fra <https://www.jstor.org/stable/25097799>

Karstedt, S. (2015). Does democracy matter? Comparative perspectives on violence and democratic institutions. *European Journal of Criminology*, 12(4), 457-481. <https://doi.org/10.1177/1477370815584499>

Lappi-Seppälä, T. & Tonry, M. (2011). Crime, Criminal Justice, and Criminology in the Nordic Countries. *Crime and Justice*, 40(1), 1-32. Hentet fra <https://www.jstor.org/stable/10.1086/660822>

Messner, S. F. & Rosenfeld, R. (1997). Political Restraint of the Market and Levels of Criminal Homicide: A Cross-National Application of Institutional-Anomie Theory. *Social Forces*, 75(4), 1393-1416. <https://doi.org/10.1093/sf/75.4.1393>

Neumayer, E. (2005). Inequality and Violent Crime: Evidence from Data on Robbery and Violent Theft. *Journal of Peace Research*, 42(1), 101-112. <https://doi.org/10.1177/0022343305049669>

Nivette, A. E. & Eisner, M. (2013). Do legitimate polities have fewer homicides? A cross-national analysis. *Homicide Studies*, 17(1), 3-26. <https://doi.org/10.1177/1088767912452131>

NOU 2011: 7. (2011). *Velferd og Migrasjon*. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/contentassets/7a375420185844a1bfacbbd7698bf13e/no/pdfs/nou201120110007000dddpdfs.pdf>

Ringdal, K. (2018). *Enhet og Mangfold* (4. utg.). Bergen: Fagbokforlaget.

Stamatel, J. P. (2016). Democratic Cultural Values as Predictors of Cross-National Homicide Variation in Europe. *Homicide Studies*, 20(3), 239-256.

<https://doi.org/10.1177/1088767915611178>

Tuttle, J. (2017). Murder in the shadows: evidence for an institutional legitimacy theory of crime. *International Journal of Comparative and Applied Criminal Justice*, 43(1), 13-27.

<https://doi.org/10.1080/01924036.2017.1397037>

UCDP. (u.å.). Uppsala Conflict Data Program. Hentet 12. Mai 2020 fra <https://ucdp.uu.se/>

UNODC. (2019a). *Global Study on Homicide*. Hentet fra

<https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/gsh/Booklet2.pdf>

UNODC. (2019b). *Global Study on Homicide*. Hentet fra

https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/gsh/Booklet_5.pdf

UNODC. (2019c). *Global Study on Homicide*. Hentet fra

https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/gsh/Booklet_4.pdf

V-Dem. (u.å.). About V-Dem. Hentet 22. april 2020 fra <https://www.v-dem.net/en/about/>

V-Dem. (2020). *Electoral Democracy Index (1990)*. Hentet fra

<file:///C:/Users/marie/Downloads/chart.pdf>

V-Dem. (2020). *Electoral Democracy Index (2017)*. Hentet fra

[file:///C:/Users/marie/Downloads/chart%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/marie/Downloads/chart%20(1).pdf)

World Bank. (2018, 22. oktober). Introducing the online guide to the World Development Indicators: A new way to discover data on development. Hentet fra

<https://blogs.worldbank.org/opendata/introducing-online-guide-world-development-indicators-new-way-discover-data-development>

World Bank. (u.å.a). Intentional homicides (per 100,000 people). Hentet 22. april 2020 fra

<https://databank.worldbank.org/reports.aspx?source=2&type=metadata&series=VC.IHR.PSR.C.P5>

World Bank. (u.å.b). GDP (current US\$). Hentet 22. april 2020 fra

<https://databank.worldbank.org/reports.aspx?source=2&type=metadata&series=NY.GDP.MKTP.CD>

World Bank. (u.å.c). Population, total. Hentet 22. april 2020 fra

<https://databank.worldbank.org/reports.aspx?source=2&type=metadata&series=SP.POP.TOT>

L

World Bank. (u.å.d). Urban population. Hentet 22. april 2020 fra

<https://databank.worldbank.org/reports.aspx?source=2&type=metadata&series=SP.URB.TOT>

L

World Bank. (u.å.e). Population, total – United States. Hentet 28. april 2020 fra

<https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL?locations=US>

World Bank. (u.å.f). Urban population – Least developed countries: UN classification. Hentet

6. mai 2020 fra <https://data.worldbank.org/indicator/SP.URB.TOTL?locations=XL>

7.0 Appendiks

Tabell 4.1.1 Regresjonsanalyse for mord og mord ved organisert kriminalitet, 150/112 land

VARIABLES	(1) lnhomicides_total	(2) lnhomicides_total	(3) lnorghom	(4) lnorghom
L.lngdppc income per capita (log)	-0.24*** (0.06)	-0.24*** (0.07)	-0.40*** (0.06)	-0.40*** (0.06)
L.lnpop_total population size (log)	0.41*** (0.07)	0.44*** (0.08)	0.87*** (0.15)	0.82*** (0.15)
L.lnurban_pop urban population share (log)	0.45*** (0.07)	0.46*** (0.08)	0.08 (0.18)	0.08 (0.19)
L.v2x_egaldem egalitarian democracy (V-dem)	0.05 (0.12)		-0.68*** (0.20)	
L.v2x_libdem liberal democracy (V-dem)		-0.11** (0.05)		-0.55*** (0.12)
Constant	0.00 (0.00)	0.00 (0.00)	-9.08*** (2.77)	-8.29*** (2.65)
Observations	2,901	2,896	1,652	1,652
Number of countries	150	150	112	112

Standard errors in parentheses

*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

x variables log 1 year

Tabell 4.2.1 Regresjonsanalyse for mord og mord ved organisert kriminalitet, i utviklingsland

VARIABLES	(1) lnhomicides_total	(2) lnhomicides_total	(3) lnorghom	(4) lnorghom
L.lngdppc income per capita (log)	-0.27*** (0.08)	-0.27*** (0.08)	-0.51*** (0.07)	-0.50*** (0.07)
L.lnpop_total population size (log)	0.40*** (0.09)	0.43*** (0.09)	0.79*** (0.17)	0.73*** (0.16)
L.lnurban_pop urban population share (log)	0.49*** (0.07)	0.50*** (0.08)	0.10 (0.23)	0.11 (0.23)
L.v2x_egaldem egalitarian democracy (V-dem)	0.04 (0.12)		-0.76*** (0.20)	
L.v2x_libdem liberal democracy (V-dem)		-0.13** (0.06)		-0.58*** (0.12)
Constant	-4.49** (1.83)	-4.92** (1.89)	0.00 (0.00)	0.00 (0.00)
Observations	2,270	2,265	1,145	1,145
Number of countries	127	127	89	89

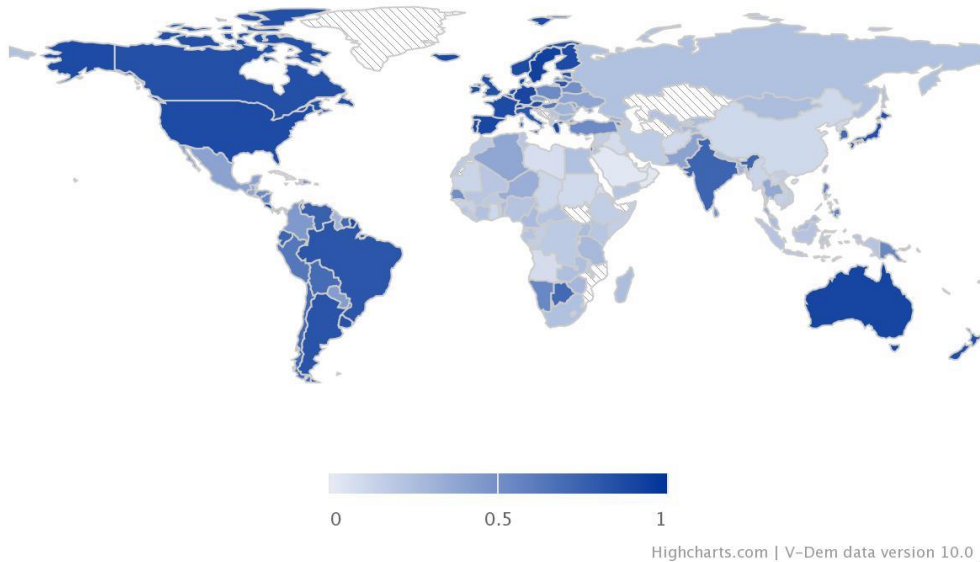
Standard errors in parentheses

*** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

x variables log 1 year

Figur 4.3.1 Demokratiets representasjon i verden, 1990

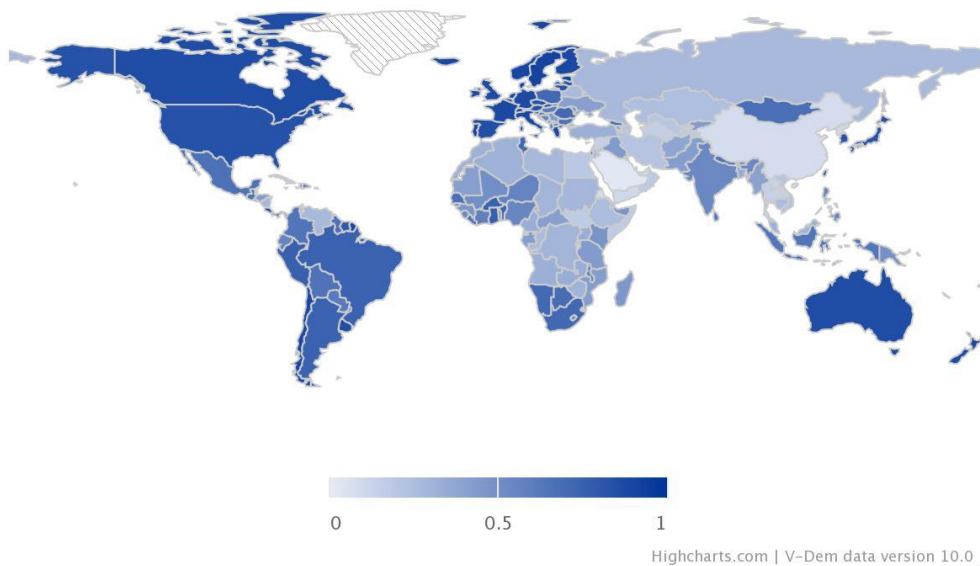
Electoral Democracy Index (1990)

Figur 4.3.1. «Electoral Democracy Index (1990)», 2020, av V-Dem.
(<file:///C:/Users/marie/Downloads/chart.pdf>).

Figur 4.3.2 Demokratiets representasjon i verden, 2017

Electoral Democracy Index (2017)

Figur 4.3.2. «Electoral Democracy Index (2017)», 2020, av V-Dem.
([file:///C:/Users/marie/Downloads/chart%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/marie/Downloads/chart%20(1).pdf)).

